

MAVILÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 36. — Telefon 194. —
Előfizetési ár: egész évre 750 lej, félévre 380 lej, negyedévre 200 lej, egy hónapra 70 lej. Külföldre ezeknek az áraknak kétszerese. — Hirdetések tarifa szerint —
Apróhirdetés ára: egy szó 2 lej, legkisebb apróhirdetés ára 25 lej. Kéziratokat nem adunk vissza.

Cluj-Kolozsvár 1929.

POLITIKAI NAPILAP

Szombat, március 9.

Emberi méltóság

ez az a nagy érték, melyet adjon végre vissza nekünk valamelyik kormány. Mindenről beszélünk, földről, gyárról, iparról, de senki sem reklamáta még a legnagyobb értéket: az emberi önértéket, az öntudatos méltóságot, melyet egy viharos tíz év előtti éjszakán nyomtalanul elvesztettünk.

Ezeket a szavakat egy külföldről visszatért polgártársunk mondta ma'előttünk aki néhány hónapig a nyugati metropolisaiban élt s két napos ittholété után így folytatta a beszédét:

—Tudjate azt valaki értékelni, hogy mit jelent nagyvárosi utcán esti, vagy éjszakai órákban cél nélkül sétálni, amikor nem kell mindig méterre előre nézni, hogy ki jön velem szemben, nem lenne-e tanácsosabb hirtelen átvágni a másik oldalra. Nem gyávaságból, nem feltűnően, de mintha amugyis arra kell volna dolgom.

—Tudják-e értékelni erre, hogy mit jelent a kávéháza leülni és nem gondolkozni azon, hogy milyen nyelven szólítsam meg a pincért, hiszen a pincér az egész világon minden nyelvet megért, s ha hangosabban beszélnek asztaltársammal, ne kelljen ijedten, hirtelenül, igaz, jó részben minden ok nélkül, de egy súlyos pszichozissal, mégis körül nézni, hogy nem hallottare meg valaki a pincértől, a szomszédától, a kengyereslánytól nem félni, hogy nem áll-e valamilyen hatóság szolgálatában, hanem gondolatlanul a kék szemekbe nézni és éppen azt elmondani, ami az agyban van.

Van-e értéke erre, hogy ne kelljen szivdobogást kapni, ha valaki hangosabban kopog az ajtómon, ne kelljen megremegni ha valaki nem anyanyelvemen szólít meg véletlenül. A hivatalba bemenni minden szorongás nélkül, nem süvegni mindenkit akiről az vibrál agyamban, hogy mintha az adóhivatalban állt volna egy magas pult mögött mikor legutóbb arra jártam. Mit jelent az, nem mosolyogni, mikor nincs kedvem és viszont kedvemre haragosnak lenni, amikor erre bárki apjafia komoly okot ad.

—Van-e értéke mifelénk annak, hogy embernek, szavahihető embernek érezhetem magam akkor is mikor a határvám közeleg, mikor szalutálva köszönök meg felvilágosításomat, hogy nincs elvámolni valóm és még örülnek is, hogy nem kell hiába leemeltetniük a nehéz bőröndöt. Amikor nem látnak okvetlenül gonoszlelvőt bennem még akkor sem, ha száz jó egyiptomi cigaretta feszíti a zsebemet.

Ilyeneket mondott, ilyesmiket áradozott világjáró barátunk, miközben a parlamentünkben Moldovan Valér dr. egy jelentős román delegáció vezetője felpanaszolta, hogy a határvizsgálatok torturája kibírhatalatlan. Ő is átesett rajta, pedig ő külföldi misszióból jött haza.

nere és becsülete van ebben az országban, de ő is panaszkodott, mert éppen külföldről érkezett haza, egy kicsit őt is megfertőzte a külföldi szabadság, udvariasság, emberméltóság megbecsülése.

Maniu Gyula az a politikus, akinek nemcsak az anyagi élet érdekei iránt van érdeke, sőt eziránt van a legkevesebb. Maniu Gyula meg tud érteni ilyen inporerabiliákat, ilyen

súlytalan nagy dolgokat, mint amilyen az emberi méltóság és öntudat visszaüldetése az emberi lelkekbe. Vessen véget a torturák, inkvizíciók és demenciálások rendszerének. Ne kelljen itt embernek emebtről félni, elég, ha az elemekkel és sorscsapásokkal kell harcolni.

Irtuk e sorokat nagy bátran, eltökélten, de a végén összeressenünk: nem lesz baj belőle? Hát ezt az összeressenést, ezt az oldalra pillantást ezt vegye el tőlünk Maniu és akkor megbocsátunk sok mindenért, amit nem tud nekünk adni.

A népszövetségi tanács megint elodázta a kisebbségi kérdés tárgyalását

(Genf) A népszövetség tanács tegnap este elfogadta Adashi japán delegátus javaslatát, amely szerlnt Dandurandnak a kisebbségi kérdésben tett előterjesztéseit csak a jövő ülészsakon tárgyalják le.

A népszövetségi tanács ezen határozata beigazolta azokat a vádakokat, hogy a tnács a kisebbségi kérdések tárgyalását rendszerint elodázza.

Vajda belügyminiszter kommunistaellenes törvényt alkot

(Bukarest) A kormány elhatározta, hogy a kommunisták propagandája ellen erélyes rendszabályokhoz fordul. A kommunista ellenes kampány részleteit a kamarában fogják tárgyalni. Kormánykörökből nyert értesüléseink szerint Vajda Sándor belügyminiszter speciális kommunista ellenes törvénytervezeten dolgozik, amelyet rövidesen a parlament elé terjeszt a kormány.

Ötszázhatvannyolcmillió frankot fizetett Franciaország a kölcsön francia részlete gganánt

(Bukarest) Coutour bankár, a francia kölcsönt nyújtók megbízottja tegnap befizette a Banca Nationalához a kölcsön franciák által lejegyzett összegét, 568 millió frankot.

A hatalmas összeget a Francia Bankra szóló utalvány formájában

adta át Coutour, aki erről ideiglenes elismervényt kapott. A végleges elismervényt a Casa Autonoma fogja kiállítani.

A fővárosban elterjt hírek szerint az állam külcsőne után elsőnek egy váradi pénztézet szerzett kölcsönt.

BOROSS GÉZA

budapesti kabarétársulatával március 9-én (szombaton) este 10 órakor, közki-vánatra a Select-Mozgóban megismétli nagyszerű előadását

Fellépnek: Boross Géza, Sándor Stefi, Bánhidy Ilona, Szentiványi József, Simándy József teljesen új számokkal szerepelnek a kitűnő műsoron.
A legdrágább jegy ára csak 70 lej.
Jegyek előre válthatók a Select-Mozgó pénztáránál.

Leverték a mexikói forradalmat

(Páris) A mexikói követség közlése szerlnt Miguel Acosta tábornok, a kormány lovascapatainak parancsnoka rövidesen elfoglalja a veracruzai kikötőt és likvidálja a mexikói felkelést.

Newyorki jelentés szerlnt a forradalmárok Veracruzból menekülni kénytelenek és rövid időn belül teljesen leveri a kormány a lázadókat.

Letartóztattak egy angyalesináló falusi bábaasszonyt

(Kolozsvár) Az Almasi csendőrs jelentést küldött a kolozsvári ügyészséghez hogy Bráradas Sofia községi bábaasszonyt letartóztatták.

A feljelentés szerlnt a hábaasszonyt azért tartóztatták le, mert több tiltott műtétet hajtott végre. A csendőrségi vizsgálat befejezése után a bábát beszállítják az ügyészségi fogházban.

Vilmos császár miatt meginterpelláltak a holland belügyminisztert

(Hága) A képviselőház ülésen interpelláció hangzott el Vilmos császárval kapcsolatban. A felszólaló képviselő azt állította, hogy Vilmos excsászár, aki Doorudan Hollandia vendégzeretét élvez, visszaél a vendégjoggal. Az interpellációra a belügyminiszter válaszolt. Szerlnt Vilmos császár lojálisan teljesítette ígérétét, hogy politikával nem foglalkozni. Legfeljebb régebbi címzéseihez való ragaszkodásért tehetnek megjegyzéseket, — fejezte be válaszáat a belügyminiszter.

FEJSZÉVEL TÁMADT HARAGOSÁRA

Ardelean Miklós repszegi lakos már régen haragos viszonyban áll Hirina Péter repszegi gazdával. Tegnap a két haragos között újra szóváltás támadt, miközben Ardelean beszaladt házába és fejszét ragadva rohant Hirina felé. A támadót a járőrelők dejekoran megfékeztek és átadták a csendőrségnek.

Ardelean Mklós ellen gyilkosság kísérlete címén megindult a büntvádi eljárás, amelynek során ma a vizsgálóbíró elrendelte letartóztatását.

A ROMÁN KORMÁNY MEGENGEDTE, HOGY A ZEPPELIN ÁTREPÜLJÖN ROMÁNIA FÖLÖTT

(Bukarest) A német kormány engedélyt kért arra, hogy a Zeppelin Románia fölött is elrepülhessen legközelebbi körutja alkalmával.

A román kormány beleegyezését adta az átrepüléshez, sőt kérte, hogy a Zeppelin Bukarest fölött is szálljon el.

A bátor életmentő

Berlinben tragikomikus ügynek volt tegnap a végtárgyalása. A vádlott Franz M. liftes abban a házban, amelynek harmadik emeletén egy filmtársaság székel. Mindennap legkevesebb egy tucat start vagy legalább is startjelöltet szállított fel a magasba. Amikor Mizzy R. kissasszony egy 19 éves leánykát vitte, a lift egyszerre fennakadt és nem akart helyéről mozdulni.

— Ez még sohasem történt meg velem, — szölt és megállapította, hogy az üzemzavar veszedelmes. Mizzy féltette a maga drága életét és hírnevét. Egész testében remegett. Franz adta a rettenhetetlent vigasztalta és végre kijelentette, hogy saját élete veszélyeztetésével is megmenetheti, ha az ajtó és a tárna fala között lecsuszítja magát. Ha aztán lenn lesz, Mizzy csak nyomja meg a gombot és a lift szépen le fog ereszkedni.

Mizzy könyörgött, nyakába borult, meg is csókolta. Franz élvezte a gyöngédséget és kijelentette:

— Feláldozom magamat!

Erőszakosan ki akarta nyitni az ajtót, de ekkor a lift felemelkedett a harmadik emeletre.

Mizzy azt érezte, hogy hiába tékoztolta becézgetéseit és elpanaszolta esetét az igazgatónak.

— Micsoda? mag is? — kiáltott fel az igazgató. — Maga ebben a hónapban már a tizenegyedik. És mindig fiatal hölgyekkel akad meg. Velünk ez még ohasem esett meg.

Igy került Franz M. a bíróság elé. Egy tucat fiatal hölgy vonult fel. Valamennyivel történt baleset. Hatan arcképet is ajándékoztak a fiúnak: „Életmentőmnék!” Most azonban megcsalva és kijátszva érezték magukat.

Franz eleinte tagadt. A liftnek megvannak a maga bogarai, — hangoztatta. De amikor látta, hogy ezzel nem megy semmire, vallott. Egyedüli mentsége ez volt.

— Magunkfajta ember különben sohasem jut ilyesmihez...

Franzot bizony a büntető törvénykönyv 360. szakaszának 11. pontja értelmében közbotrány okozásért 150 márká pénzbüntetésre ítélték. Egyik hölgy — nem a legfiatalabb — gyűjtést javasolt Franz javára, de a kísérlet eredménytelen maradt.

Boross Géza és budapesti kabarétársulata szombaton ismét Kolozsváron játszik

Az a páratlan siker, melyet egy héttel ezelőtt aratott Boross Géza és társulata a kolozsvári Magyar Színházban, arra indította a pompás együttset, hogy előadásukat márc. 9-én, szombaton este tíz órai kezdettel a „Select”-mozgóban megismételjék. Erre az alkalomra olyan ragyogó és mulattató műsört állított össze a kis társulat vezetője, Boross Géza, hogy aki szombaton este ott lesz a „Select”-mozgóban, három órán keresztül elfelejti buját-baját és egy pillanatra sem fog kizökkenni a kacagásból.

Boross Géza új kuplékkal, Sándor Stefi remek szonójával, Bánhidy Iloa, a Vígsház volt tagja nagyszerű 1 felvonásokban, Szentiványi Kálmán szellemes konferanzzal, Simándy József pompás mokáival szerepel a műsoron. Hogy az előadást még a legszegényebb ember is megnézhesse, a mozihelyárakat alig emelték s így a legdrágább hely ára 70 lej.

Dánia és Németország között befagyott a tenger

Amerikában rettenetes viharok pusztítanak

(Kolozsvár) A fagyhullám újból végig futott Európán és mindenütt óriási fagyokat jelentenek. Romániában is erősen lehült az időjárás és Erdély magasabb fekvésű pontjairól hófúvásokról számolnak be: A kárpátokban közel méteres hó esett, Beszarábiában pedig szintén magas hó van. A Fekete tenger környékén, hol tegnapelőtt megindult az olvadás és a hajózás megkezdődött, váratlanul hidegre fordult megint az idő és

a hajók megint befagytak.

Európában a legnagyobb hideget a Balti tenger környékéről jelentik. Egy koppenprágai távirat szerint

a Balti tenger teljesen befagyott és

a dán partoktól a német partokig kocsival lehet közlekedni a tengeren.

Amerikai jelentések szerint csütörtökön Newyork államban százkilométeres sebességű északnyugati szél tombolt. A kikötőkben horgonyzó hajókon a szélvihar nagy pusztításokat okozott. Az orkán annyira erős volt, hogy a brocklini állomás tetejét lesodorta. Ezenkívül a „Van Dyck” nevű luxusgőzöst a szélvész egy zátonyhoz csapta, ahol az súlyos sérüléseket szenvedett.

Német-román gazdasági szerződés készül

(Bukarest) Mutins német követ tegnap este Maniu Gyula miniszterelnökkel hosszas tanácskozásokat folytatott a két ország közötti barátságos viszony kiépítésére.

A tárgyalások során szóba került egy német-román gazdasági szerződés tervezete, mely rövid időn

belül megvalósulás stádiumába kerül. Maniu Gyula a parlament szakbizottságait megbizta a szerződés tervezet előkészítésével.

A tárgyalásokról a miniszterelnök még az este folyamán, a régens tanácsnak is beszámolt.

A rádió felszerelésére elegendő az illetékes postahivatal engedélye

(Bukarest) A posta és távirat vezérigazgatója, Vidrighin, akit egyelőre napi kétezer lej díjazással a napokban helyeztek hivatalba, tegnapi távirati rendeletet adott ki az ország postahivatalainak, amelyben közli, hogy a megyei székhely-hivatalok jogosultak ideiglenesen

saját hatáskörükben megadni a rádió-engedélyt.

Amint a felek benyújtják a megfelelően felszerelt kérvényt a rádió-engedély iránt, a székhely-hivatal a központi jóváhagyásig saját hatáskörében autorizálhatja a rádió felszerelését és működésbe hozását.

Készül az új lakástörvény

(Bukarest) Junian igazságügyi miniszter bizottságot nevezett ki az új lakbérleti törvény elkészítésére.

Előreláthatólag a lakásvédelmet egy évvel fogják meghosszabbítani. A lakbérek kvótája a régi marad.

Harmincnapos vizsgálati fogságot rendeltek el a selyemcsempészésért letartóztatottak ellen

Nagyváradon is lelepleztek egy nagyobb selyemcsempészést — A mozdonyvezető hozta át a selymet a határon a szeneskovácsban elrejtve

(Kolozsvár) A kolozsvári törvényszék vádpanácsa ma letárgyalta a kolozsvári selyemcsempészés ügyében kompromittált kereskedők és postai tisztviselők vizsgálati fogságának ügyét. A tárgyalótermet zsúfolásig töltötték meg a letartóztatottak hozzátartozói. A letartóztatottak maguk névszerint Baumzweig Dávid, Baumzweig Marcell, Baumzweig Sámuel, Dumitru George, Pop Vasile, Pop Zoltán, Hotaran János, János Mihály láthatóan megtörve és lehangoltan foglaltak helyet a vádlottak padján a szuronyos börtönőrök között.

A három Baumzweig védője dr. Dan Parten arra hivatkozott, hogy védenéi habár csempészést követtek el, ezért még nem jár börtön. Beismerő vallomást tettek, tehát nem is kell tartani szökésüktől. Végül azzal fejezte be védőbeszédét, hogy nem is ajánl fel kauciót, mert természetesen találja, hogy a tör-

vényszék vádpanácsa amugy is szabadlábra helyezi védenéit.

Dr. Miclea, Pop Vasile postaszolgája és Pop Zoltán védője Pop Vasilevel kapcsolatban kijelenti, hogy családja van, így nem kell szökéstől tartani. Szegény ember, azért kéri, hogy a szabadlábrahelyezése miatt lefizetendő kauciót kis összegben állapítsa meg a vádpanács. Pop Zoltánnal kapcsolatban kijelenti, hogy hajlandó tizezer lej kauciót letétbe helyezni. Dr. Bartha Ignác, mint a többi letartóztatottak védője, rámutatott arra, hogy védené 50 lejes, 100 lejes és maximum 500 lejes összeget fogadtak el azért, hogy a csempészett selyemcsomagokat átszállítsák a postáról a Baumzweig céghez. Hangsúlyozta, hogy a megvesztegetésért letartóztatott postai tisztviselőket éppen úgy szabadlábra kellene helyezték, mint azt a magasabb postai tisztviselőt, akit már szabadlábra helyeztek.

A védőbeszéd elhangzása után a vádpanács tanácskozássra vonult vissza. Megható jelenetek következtek ezután. A letartóztatottak hozzátartozói beszélgetni igyekeztek a letartóztatottakkal, de a börtönőrök durván rájuk szóltak. Nemsokára ismét bevonultak a tárgyalóterembe a vádpanács és Sutu elnök kihirdette, hogy a tanács elrendelte mind a nyolc vádlottnak harminc napos vizsgálati fogságát. A letartóztatottak megrendülve vették tudomásul a vádpanács végzését.

Nagyváradon is lelepleztek egy selyemcsempészést

A kolozsvári selyemcsempészés után most Nagyváradon fedeztek fel érdekes körülmények között selyemcsempészési kihágást. Az elmúlt éjjel letartóztatották Gete Demeter nagyváradai mozdonyvezetőt. Gete bevallotta, hogy aznap éjjel Biharkeresztesen volt mozdonyával és áthozott a határon két csomagot. Dávid Józsefné megbízásából. A rendőrök fölbontották a csomagokat és nem kis meglepetéssel látták, hogy a két csomagban mintegy fél milliónyi értékű selyemáru van véges kelmékben és harisnyákban.

Dávid Józsefnét előállították a rendőrségen, aki mikor meglátta, hogy a csempészett selymet elkobozták, a rémülettől elájult. Ezután sirva bevallotta, hogy ő bizta meg a mozdonyvezetőt, hogy az árut átcsempéssze a határon. A rendőrségen úgy Getét, mint Dávidnét fogva tartják. A nyomozás folyik.

Husmérgezés. Boros Tódor Ferenc József-utji lakos többtagú családjával háziilag készített disznóhúsajtot evett tegnap este. Rövid idő múlva azonban az egész család mérgezési jelei mutatkoztak. A háziak mentőkért telefonáltak, akik rövidesen megjelentek a helyszínen husmérgezését konstataáltak és az egész családot a belgyógyászati klinikára szállították.

A „Thalia” előadása a diákmenza javára. Március 16-án, szombaton este 8 órakor a kath. gimnáziumban az ellenzék diákmenza alapjára immár másodikban tart előadást a cluji „Thalia” Működő Egyesület. Mint mindig, ezuttal is értékes művel lép a rivaldára a lelkes kis kulturadalárda; előadja Móricz Zsigmond nagysikert aratott 3 felvonásos szindarabját: a *Buzakalászt*. Bevezető előadást S. Nagy László író tart; a darabot Kovács Zoltán rendezi a legjobb szereplőkkel. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

Előadás Tompa Mihályról. A Tompa Mihály lírájáról és egyéniségéről szóló felolvasás következik pénteken, folyó hó 8-án sorra az Erdélyi Irodalmi Társaság népszerű irodalmi ismertető ciklusában. Az előadást Walter Gyula lapszerkesztő tartja s az pontosan este 7 órakor kezdődik az Unitárius kollegium dísztermében. A bemenet teljesen díjtalan.

Három órán át szakadatlanul fog kacagni szombaton este, a 10 órakor kezdődő Boross kabaré műsoron.

Minden hétfőn olvashatja a budapesti **A Reggel-t**

A walesi herceg átvette az uralkodói teendőket

Abeteg királyt helyettesíti — A trónörökös napi munkája

(London) Az angol király súlyos betegsége miatt a walesi hercegre hárul az a súlyos feladat, hogy az állam ügyeit intézze. Az államtanácsba való belépése, amely a király kötelességeinek ellátására van hivatva, fordulópontot jelentett a herceg életében. Addig az időpontig, amikor afrikai utjáról sürgősen vissza kellett térnie,

főleg csak az volt a feladata, hogy beszédeket mondjon

és emlékművek leleplezésén vegyen részt.

Hazautazása közben David Edward Windsor királyi fenségé, az angol trón örökösévé alakult át. Amióta a herceg Londonba visszatért, azóta — a hozzá közel állók tanúsága szerint —

herceg egész lénye teljesen megváltozott.

Megmaradt most is szeretetreméltó módora, amelynek révén mindenki-

Emil Jannings

nek szívébe beférkőzött, de a viselkedése komolyabb érettebb lett. A herceg mindig tisztában volt azzal, hogy kiváltságos helyzetére való tekintettel vigyázni kell magára, de eddig sohasem a leendő király, hanem mindenkor a szívélyes barát és jókedélyű pajtás szerepében mutatta magát.

Az államtanács tagjai és a legmagasabbrangú tisztviselők elismerik, hogy

az állam ügyekben vallott elvei és szempontjai nagy tudásról tesznek bizonyosságot.

Testvérei is, főként György herceg, gyakran fordulnak hozzá tanácsért. Most tanulja meg azt az igazságot, hogy

V. György király az egyetlen ember Angliában, akinek tizen-nyolc éve egyetlen szabad napja nem volt.

A király trónralépése óta csakugyan nem mult el egyetlen nap sem, amikor ne került volna eléje legalább egy álamni okmány jóváhagyás, vagy megbeszélés végett. Most a hercegre hárulnak ezek a kötelességek és ha el is hagyja néha Londont,

a hivatalnokoknak egész vezérkara kíséri és kis futárdobozokban állandóan követik a jelentések és táviratok.

A trónörökös rendszerint reggel hét órakor kel fel. Félórával később két kutyájával sétát tesz. 8 óra 15 perckor reggelizik és eközben olvas el az újságokat. Háromnegyed kilenc órakor elintézi magánlevelezését és néhány barátjával lebonyolítja telefonbeszélgetéseit. Pontosan kilenc órakor keresi fel magántitkára, Sir Godfrey Thomas, akivel az egész napi munkabeosztását megbeszéli. 10-től 11-ig állami folyó ügyeket intéz. 1 óráig fogadja a látogatókat, a külügyi hivatal magasrangú tisztviselőit, külföldi udvarok képviselőit, akik különben a királynál szoktak tisztelegni. 1 óra 15 perckor kerül sor a lunch-re, amelyet atyjának elutazása előtt gyakran anyjával együtt a Buckingham-palotában fogyasztott el. Étkezés után 3 óráig rendszerint az előkelő

Bath Klubban tennisszel vagy uszással tölti idejét. 3-tól 5-ig ismét az állami és közigazgatási teendők foglalkoztatják el idejét. Ótórakor futárok érkeznek, azután este nyolcig folyik tovább a munka. Nyolc óra 30 perckor a herceg vagy a királynéval, vagy barátainak társaságában vacsorázik. Csak ezután rendelkezik szabadon az idejével.

Morgan amerikai bankfejedelem kétszáz méteres piramist épített

Az egyiptomi Cheops piramis mása az Újvilágban. Négy millió dollárral két év alatt felépül a legújabb kor építészeti műremeke

(Newyork.) J. P. Morgan, aki Ford, az autókirály és az öreg Rockefellerrel együtt a világ egyik leggazdagabb embere, elhatározta, hogy az ókori építészet egyik csodáját, a legnagyobb egyiptomi piramist modern formában Amerikában újól megépítteti. Morgannak az a szándéka, hogy egy síkságon emeltet piramist, megpedig a gizehi Cheops-piramishoz hasonló épít-

A reggeli órákban Londonban rendszerint látogatást tett a királyi palotában,

mostanában pedig telefonon érdeklődik atyja egészségi állapota iránt.

amiről a Bognorban tartózkodó kezelőorvosoktól kap jelentést.

A herceg magánlevelezésének legnagyobb részét kis hordozható írógépen intézi el,

amelyet állandóan magánál tart és hosszabb autótutjaira is magával visz. Ezen a kis gépen kopogtatta le legutóbb azt a felhívást is, amelylyel a nyomorgó bányászok érdekében segítőakcióját megindította.

hatalmas tükörteleszkópot fog beállítani.

Ez a piramis a világ legnagyobb építménye lesz, mert a Morgan-piramist 210 méter magasnak tervezik. Ezzel a magassággal ugyan a cansas-cityi piramis nem fogja túlszárnyalni az Eiffel-tornyot, amelynek magassága 300 méter, de nem sokkal marad alatta ennek a hatalmas ércokolosszusnak.

A görög historikusok szerint harminc esztendeig százezer munkás dolgozott a piramisok megépítésén. A Morgan-piramis modern villamos segítőeszközök és gépek segítségével két és fél év alatt fog fölépülni.

Emil Jannings

ni. Négy hatalmas betonoszlopon fog állani a gigantikus építmény és ezeknek az oszlopoknak több mint 14 millió kilógram súlyt kell tartaniuk. Az óriási építmény építési költségei természetesen szintén óriási összegeket fog kiteenni. A hozzávetőleges költségvetés szerint három és félmillió dollárba kerül majd a Cheops piramis amerikai mása.

Utolsó parancs

ményt. Már el is készült a gigantikus építmény terve és az építés munkáját hir szerint, már 1930-ban megkezdik. A Cansas-City közelében elterülő síkságon épülő modern piramis mást célt fog szolgálni, mint az egyiptomi piramisok. Mindenekelőtt egy pompás múzeumot helyeznek el Morgan piramisában és lesz a piramisban egy hatalmas könyvtárterem, továbbá tudományos laboratóriumok és egy főiskola, amelyet a piramis felső emeletén rendeznek be. A piramis legtetőjén csillagvizsgálót állítanak fel, amelynek számára Morga-

Hatvany Lajos és egy volt erdélyi író

Amikor humoros poént ad a kezdőbetűk azonossága egy szomorú történetnek

(Kolozsvár) Kolozsvár újságírói köreiben egy feltétlenül igen érdekes esetről beszélnek legutóbb. Amint ismeretes Hajnal Lászlónak, a kiválóan tehetséges erdélyi költőnek másfél év előtt, a diákünetésekből kifolyólag, el kellett hagynia az országot. Azóta Budapesten él,

de csoda-e, hogy ez az élés a nyomorgással egyenlő egy olyan városban, ahol Tersánszky Józsi Jenő, Nagy Lajos, Somlyó Zoltán és sokan mások a legnevesebb és legtehetségesebb írók közül küzdenek. Hajnal László sem tudott biztos el-

helyezkedést találni, versei megjelennek a lapokban, de ez csak egy-egy nap viszonylagos gondolatlan-ságát jelenti a hónapnak és megmarad a husz vagy huszonöt nap a maga fekete bizonytalanságával.

Egy ilyen sötét napon Hajnal László elhatározta, hogy felkeresi Hatvany Lajos bárót. Gyalog neki vágott a mostani kemény időkben az Istenhegynek, ahol Hatvany lakik. Félig megfagyottan, kimerülve érkezett meg, de a legmelegebb fogadtatásra talált. Ott marasztalták hosszasan, elmondatták vele nem csak élete folyását, de utolsó verseit is, ami szintén nagy vigasz egy szegény írónak. A bucsuzáskor Hatvany Lajos átnyújtott Hajnalnak egy olyan összeget, mely felér a Baumgarten-díj egy havi járulékával, ezenkívül egy bundát, ruhákat, fehérneműket ajándékozott, melyeket a bárónó olyan gondossággal állított össze, hogy még a szivarzsebbe való selyemzsebkendő is volt benne. Még azt is megmondották neki, hogy a kabátot, ruhát alakít tassa át és a számlát küldesse fel. A tetejébe egy szegény író álma beteljesülésének, előállott a hatalmas autó, felrakták a csomagokat és a bucsu megtörtént.

Az autóban Hajnalnak meg kellett volna mondania lakása címét a sofőrnek, de ne kutassuk az okát, hogy miért és miért nem, de a Newyork kávéházat mondta be, a pesti írók, böhémek nappali tartózkodási helyét. Ott azután a soffőr lerakta a csomagokat. Hajnal pedig odaült az asztalhoz és nézte kincseit simogató pillantásokkal.

És itt jön a poén. Többen ifjú írók körégyültek és kérdezték, mi ez minden és főképpen mi ez a szivarzsebbe való finom selyemkendő, ezt bizonyára kapta valakitől ajándékba. Mire Hajnal gögősen oda-

Utolsó parancs

szólt nekik: — Ti örültek! Hát nézzétek meg, benne is van a monogrammom. És tényleg gyönyörűen, művészi kihimzéssel ott volt: H. L. A kételkedők elnémultak. Annyira elnémultak, hogy eszükbe sem jutott megkérdezni, hogy a név fölé himzett korona hogyan kerül oda.

MÁJUSBAN TARTJÁK MEG A KOLOZSVÁRI IPARKAMARAI VÁLASZTÁSOKAT

(Kolozsvár) A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara ideiglenes vezetősége megkezdte a kamarai választók névjegyzékének összeállítását. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamarának több mint 20 ezer választásna jogosult tagja van, kiknek választási igazolványait most állítják ki.

A választásokat előreláthatólag május elsején fogják megejteni. A választásokon több lista vesz részt.

Váltsa meg ma a jegyét a Select-mozgó pénztáránál 70 lejért a szombat esti Boross kabaré előadásra.

Adler Nándor kolozsvári hegedűművész külföldi sikerei. A bécsi „Das Interessante Blatt“ jól sikerült fényképét hozza Adler Nándor, a Kolozsvárról Bécsbe származott kitünő hegedűművésznek abból az alkalomból, hogy a bécsi rádió adóban hegedű koncertet adott. Ez az újabb siker csak egy láncszem a nagyreményű művész eddigi külföldi sikereinek sorozatában.

Gyermek-felvételekben specialista

Fotográfiai

a legszebbek

Fotoszalonját keresse fel

↑ ↓

Gárdi

a Főtér 8 szám alatt

Erdélyi Muesza

(Bánffyhungad, a Mai Világ tud.)
Evek hossza sora óta újságaink elmaradhatatlan rovatává fejlődött a hivatali visszaélések, közigazgatási, igazságszolgáltatási, pénzügyi és mindenféle kormányzati botrányok sorozata. Szinte csodálkozónak, ha ez az állandó rovat elmaradna hosszabb időre, sőt úgy gondolom, hogy megzavarná erre berendezett lelki egyensúlyukat, ha nem volna iskola bezárások, igazságtalan adóval sújtott iparosok és kereskedők, állampolgár-

Emil Jannings

ságért hiába futkosó állampolgárok közpönti sikkasztó tisztviselők, brutális esendőrök, goromba vasutasok és postások, stb., stb. Olyanok ezek a nap-nap után újra és újra megjelenő események, mint szájunkban a régen kitört fog: kellemetlen érzés volna, ha hirtelen kinné...

Most azonban nem egy újabb esettel szaporítjuk meg a magyarság sérelem lajstromát, csak be akarjuk mutatni, az erdélyi Muesát, azt az áldott helyet, ahol még terem töröl metszett humor, ahol nem törődnek az emberek a nagyvilággal, s a nagy világnak száz bajával, mert hiszen: majd elmúlnak a bajok.

Tehát rövidesen, pusztán a tényekre szorítkozva: Muesza mindjárt Csuesa közelében fekszik és magyarul Bánffyhungad a neve. Körülbelül 7000 lakosa van és ennek több, mint 90 százaléka magyar. Régi választott községi tanácsát feloszlatta még annak idején az előző kormány és a község ügyeit három román tagból és egy, a liberális pártba szabályszerűen beiratkozott magyar községbírából álló interimáris bizottság intézte.

Belvárosban két szoba, előszoba

irodának
vagy
orvosi rendelőnek
kiválóan
alkalmas,

május 1-ére kiadó.

Cím a Mai világ kiadóhivatalában, Str. Iorga (Jókai uca) 21.

Tavaly május havában tüztök ki végre az új tanács választását, amikorra is két tanács listát nyújtottak be: egy magyar párti-liberális listát, mely kizárólagosan földműves gazdákat foglalt magában és egy pártönkvülit, az ugynevezett községi pártlistát, melyben képviselve volt a község minden foglalkozási kategóriája (földműves, iparos, kereskedő, tejmunkás) és természetesen a magyar többség mellett a románok is képviselve voltak a listán.

A májusra kifizűtt választást az előző rezsim mondva csinált kifogásokkal elhalasztotta azért, mert a biztos győzelem reményével induló községi párti listára nem le-

Utolsó parancs

hetett liberális pártpolitikust felvételni. Egy későbbi terminusra újra kifizűtt választásra már csupán a magyar párt adta be új listáját (a régit), a községi lista benyújtói az elhalasztást törvényellenesnek minősítették és a májusi választásra beadott listájuk joghatályosságának elismerését követelték. Ezt az álláspontot a hatóság nem honorálta és így az egyetlen magyar párti lista nyilvánított megválasztottnak.

A bánffyhungadi tanács eszerint így alakult meg:

Hivatalból tagjai: Református esperes-lelkész (a magyar párti járási elnöke) gimnáziumi igazgató (román) ipariskolai igazgató (nincs betöltve) községi orvos (román) állatorvos (magyar). Választott tagok: 1 akadémiát végzett magyar földbirtokos, 8 magyar földműves kisgazda.

A községnek a tanács által választott bírája a volt liberális interim-tanács liberális-párti bírája (magyar); ügyésze volt liberális kamarai képviselő (román).

Ez a választott tanács ez év januárjában vette át hivatalát és első 5-6 hetes működése alatt 20-25 határozatot hozott, melynek cea. harmadrésze érdektelen rozzati határozat, a többi érdemi határozatának 70-90%-a mind megfellebbezhető a prefektushoz.

A kolozsvári prefektúrán levő fellebbezett határozataik közül csak egy kapásból bemutatnak néhányat:

A tanács legelső határozata:

1. Primár jelenti, hogy a prima-

riát az ideiglenes (interimar) tanács elnökétől rendben átvettem.

Tanács tudomásul veszi.

2. Primár jelenti, hogy a leltárban szereplő vagyontárgyakból több tételszám alatt felvett **ingó vagyontárgy nincsen meg**; kéri törles elrendelését.

Tanács a leltárba x, y, stb. számok alatt felvett ingó vagyontárgyakat törli, miután nincsenek meg.

Második tanácsi határozat:

Olvastatik az egészségügyi miniszter leirata, hogy hajlandó a község birtokában levő jóváagyott tervrajzok szerint a járásvány kórházat felépíteni, berendezni és fenn tartani, ha a község a telket és 670.000.— lejt erre a célra átad az vetésben csak 250.000.— lejt áll rendelkezésére.

Tanács **nem tehet eleget** a leirata, mert a célra 1928. évi költségdelkezésére.

(Nehány határozat után:)

Olvastatik a község **betéjének** összege:

Emil Jannings

„Vladeasa” banknál járásványkórház alap: 185,000.—

„Nepbank”-nál járásványkórház alap: 224,000.—

Stb. . .

Tudomásul szolgál.

(Tehát a községnek **tényleg** rendelkezésére áll járásványkórház céljára a fentiek két kórházalap, annak időközi kamatai és az 1923. évi költségvetésben a célra felvett összeg, összesen 639.000.— lej és a kamatok egy, hogy fedezve volna a miniszter által kért összeg, ha a muesai tanács ezt az összeadást el tudta volna végezni.)

Más!

A község dísznópásztora földhözragadt román parasztember, a községtől annakidején házat és telket vásárolt 40,000 lej vételiárért, amiből 20,000 lejt időközben ki is fizetett. Kéri a tanácsot, hogy a község álljon el a vásártól, mert a ház nagyon rossz karban van, pénze nincsen, hogy lakható állapotba helyeztesse és hátralékát is kirizethesse.

Tanács hajlandó a vásártól elállni, ha a dísznópásztor az általa már befizetett 20,000 lejből 10,000 lejt a községnek hagy és szeivénynt ad 10,000 lej visszakapásáért.

(Egy kísérő határozat, mely az előbbivel is összefügg):

— A dísznópásztor által visszatartott, faluvégi **lakatlan** kis házat

Boross Géza budapesti kabarétársulata szombat este 10 órakor a „Select” mozgóban.

a tanács járásványkórháznak nasználni rendel!

Más.

A község ügyeit az alábbi hivatalnoki kar vezetői szervezett állásban: primár, notár, secretár, 2 cancellista, 1 casir, néhány szolgál.

Az új tanács vizsgálatot indított a község hivatáiban az interim-tanács idején elkövetett szabálytalanságok kiderítése céljából. A vizsgálat, melyet az új primár vezetett, valóban számtalan szabálytalanságot állapított meg, melyeket az interim-tanács idején ugyanazon primár vezetése alatt álló, ugyanaz a községi hivatal követett el.

Még a vizsgálat folyamán a secretár lemondott, mert a vizsgálat az ő terhére igen sok szabálytalanságot állapított meg.

Állandó választmány a secretár lemondását elfogadja.

Tanács a lemondott **secretárt,**

Utolsó parancs

kérésére a secretári illetményekkel, **harmadik kancellistának** nevezte ki. (Megjegyzendő, hogy ilyen állás szervezve nincsen és az illetmények fedezetére természetesen a költségvetésben egy bani sincsen beállítva . . .)

A prefektúrán még szép sorozata van a hasonló jellemző határozatoknak, melyek a muesai magyar tanács bölcsességét, intelligenciáját és hozzáértését jellemzik. Bizonyos, hogy a bánffyhungadi polgároknak már elég volt ebből a tanácsból, ebből a bölcs kormányzásból. És azonkívül, hogy alig várja minden komoly hunyadi ember, hogy ettől a tanácstól szabadduljon, egyetlen kívánsága külön: a magyarságnak; hogy a járási magyar pártelnököt, akinek zsenialitása állította össze ez a tanácsi névsort és akinek közreműködésével születtek meg a fentiek közt és a többi hasonló határozatok, ezért az önfeláldozó magyar munkássága jutalmazása fejében protezsálja be a központi magyar pártvezetés — dalai lámának, a Tibetbe való azonnali átköltözködés kötelezettségével. A hunyadi polgárok erősen hiszik, hogy ez nagy fog használni — Bánffyhungadnak.

Ujjonnan bevezetett szőnyeg- és takaró-osztály!!!

Tornai szőnyegek a legszindusabb mintákkal,
a legjobb minőségben és elképzelhetetlenül szolid árakkal.

Mielőtt szőnyeget vásárol tekintse meg a

GROMMEN ÉS HERBERT

cég gyári lerakatát Cluj, Calea Regele Ferdinand 13 szám.

A CÉG NEVE GARANTÁLJA A MINŐSÉGET.

ELŐADÁS A NÖVÉNYNEMESÍTÉS UJABB IRÁNYAIRÓL

A növénynemesítés és a nemesített vetőmagvak termelése egyre nagyobb szerepet játszik a mezőgazdasági termelés terén. Erre tekintettel az Erdélyi Gazdasági Egylet március hó 17-én Kolozsváron, a „Corso“ moziban tartandó közgyűlésével kapcsolatban a növénynemesítés újabb irányairól szóló előadás tartására felkérte Székács Elemért a hírneves vető-

Emil Jannings

mag-nemesítőt, akinek neve Erdélyben szinte minden faluban ismerős az általa nemesített és róla elnevezett Székács-féle buzáról.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ezúton is meghívja az érdekelt gazdálaközönséget Székács Elemérnek az előadására.

BEZÁRTAK EGY NÉMET FOGHÁZAT, AHONNAN MÚLTANI JÁRTAK A RABOK

(Dortmund) A hördei törvényeségi fogházat a hatóságok bezárták, mert a fogház az idő folyamán a fegyencek számára túlságosan kényelmessé vált.

A raboknak valóságos gyönyöglak volt, éjszaka kimenőt kaptak és polgári ruhában mulatni mehettek. A fegyencek éjszakai kirándulásairól hosszú időn át lelkiismeretesen visszatértek kedves fogházaikba, míg egyikük megbontotta a szolidaritást és többé nem tért vissza.

Igy az ügy napvilágra került és most a foglyokat a dortmundi fogházba szállították át.

Az Erdélyi Szemle új száma. S. Nagy László lapjának új száma is érdekes cikkeivel gazdagon jelent meg. Tartalmából kiemelhetjük a következő írásokat: Brobdignag. Magyar társadalmi egyesületnek munkája az 1929. esztendőben. Szabó Dezső kritikái s Makkai Sándor Ágnes. 40 éves jubileuma 4 ezer lej tiszteletdíjat kapott Sebesi Samu. Szerelmes levél a IV.-ben szántó György, a vak aradi író, színház, közgazdasági hírek, színgyűjtemek. De külön csomagéja a napnak a szerkesztői üzenetek rovatá is. Akit érdekelnek az erdélyi események, az okvetlen vegye meg ezt a friss hangú és friss megírású ujságot.

A Garabonciás, Erdély egyetlen hívs és gazdagon illusztrált vicc lapja 5. számában szenzációs paródiát közöl a Népart tragédiájáról. Politikai szatirákat mond Böle. Néhán a Metropolisban és Eman. Pálné a nők választójogáról. Nagyszerű Garabonciás konferencia az irodalom pártolástról, a szépségversenyéről. Ötletes rajzok és viccek, sporthumor, viccpályák, stb. teszik élvezetessé a hívs lapot, mely minden tőzsdében és papárusnál kapható.

A „Select“ mozgó pénztára 70 ért már árusítja a jegyeket.

Az Erdélyi Muzem Egylet Orvostudományi Szakosztályának felhívására a Merek vegyszeti vállalat 1929 március 8-án este 9 órakor mutatja be a Kereskedelmi és Parkamara disztermében „Az Ephedrin ephedrin története, sintheze és therapiás jelentőségét“ című világhírű tudományos filmet. A rendező előadást tart dr. Stern orvos. A belépés díjlan.

Utolsó parancs

A film óriásai között kétségtelenül első helyen áll Jannings Emil a nagy német filmszínész, kinek csodálatos tehetsége és sokoldalúsága bámulatba ejti a nézőt. A kitűnő művész tudása és alakítási képessége magasan ivelő vonalat futott be és az aki noszabb idő óta nem látta Jannings filmjeit, bámulva állapítja meg, hogy csak a tökéletesnek hitt színészek alakító képességei még tovább is fejlődhetnek az elképzelt tökély fokánál.

Utolsó parancs

Jannings Emil neve a sorsuldó között kismemberek alakításában vált közzismertté és ilyen forma alakításában az egyszerű és igaz embert adja, mint az „Első embert“, a „Nyu“, „Az utolsó ember“ és a „Szerelm Tragédiája“ főszereplője, de ugyanakkor győzedelmes fejedelmeket és tiránusokat is egyforma tökélyvel játsza meg, mire legjobb példa a „Quo Vadis“ és a „Nagy Péter“ című filmjei.

Szerepében váltakoznak az emberi jellemek. A nyárspolgától a himpenproletárig, a vidám ember-től a neureszténias mogorva embergyűlölőig egyforma tökélyvel alakítja szerepeit, amelyek minden-

nikében meglátszik zsenijének lángolása. Mint valami mágikus tökörben, úgy látjuk vissza saját énünket szerepében. Lelkünk legelrejtettebb titkait hozza napvilágra az a művész.

Legújabb filmje az „Utolsó parancs“. Ebben a darabban egy öreg tábornok életét vetíti elénk, akit békés nyugalmából kiűztek a bolsevikiek és az öreg excellenciás ur, kinek parancsára valamikor ezrek és ezrek hajlongtak, Hollywoodba került, hol mint filmstatiszta tengeti életét a legnagyobb nyomorban. Egy szép napon olyan film akad, hol egy cámtábornok a főszereplő és ezt a szerepet a volt tábornok statisztaival játsztatják meg, aki rövid időre visszaélj magát a régi boldog időkbe.

Emil Jannings

Az öreg tábornok szerepében Jannings a legerélyesebb emóciókat is érzékeltetni tudja és amit ebben az alakításában produkál, soha el nem felejtendő művészi élmény marad minden nézője számára.

A nagyszerű film rövidesen Kolozsvárt is bemutatásra kerül és értesüléstünk szerint a Szelet-mozgó fogja hétfőtől kezdve vetíteni.

A PRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresőkre részére egyszerűhirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Inteligens fiatalember urinó barátságát keresi, ki esetleg anyagilag is támogatná. Leveleket „Amor“ jellegére a Mai Világ kiadóhivatala továbbítja.

Hegedűlni háznál tanítók olcsón. Cim a Mai Világ kiadóhivatalába. Jókai-u. 21.

Eladó előnyös feltételekkel fodrászüzlet a belvárosban. Cim a Viata nyomdában, Str. Reg. Maria 36.

Kifutófiu 14—16 éves felvétetik Str. Memorandului 6, udvani irodában.

Nincs munkanélküliség! Keresünk Erdély összes városaiban és községeiben ügyes ügynököket. Napi kereset 500—1000 leig „Ardealul“ biztosító társaság Turda, Str. Regina Maria 2.

Több évi gyakorlattal bíró perfekt magyar gyors- és gépirónó, levelezőnő, német-magyar diktandóra bírja, könyvelésben, minden irodai munkában perfekt, állást keres. „Állandó“ jellegre a kiadóba.

Új ebédlő berendezés olcsón eladó. Rákóci ut 37 A.

Jutányos áron eladó ház évi kilencvenezer lej jövedelemmel. Berendezett üzlethelyiségekkel, lakásokkal azonnal átvehető, esetleg kiadó. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában, Jókai-utca 21.

Fűszerkereskedő segéd állást keres március 15-re szerény igények mellett. Vidékre is elmegy. Cim Mánya István Mociu Jud. Cluj.

Állást keres akadémikus festő, szobrász és keramikus. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában, Jókai-u. 21.

Eladók: Színes vetőgalambok, fajbaromfiak és szövőszék. Monostori-ut 104. (Utolsó ajtó.)

Melegágyra való olcsó gyékény megérkezett Cluj, Széchenyi tér 14 szám. Kleinmann.

Elárverezett tárgyakról szóló, valamint 1927 és 1928 években lejárt zálogcédelvényeket megveszünk. Jókai-utca 13, utolsó ajtó, (szemben a kapuval.)

Megvételre keresek jókarban lévő használt kovácsműhely berendezést. Ajánlatokat Gergely Márton kerekas, Aghires címre kérek.

Belvárosban két szoba, előszoba, orvosi rendelőnek, vagy irodának május 1-re kiadó. Cim a Mai Világ kiadóhivatalában, Jókai ucca 21 szám.

Azonnalra kiadó, vagy eladó három szobás, modern komfortos lakás. Eladó ház két szoba konyhás lakással és tüzelhelyiséggel. Értekezni Berec ucca 6 szám alatt.

Női ruha varráshoz tanuló felvétetik. Cim a Mai világ kiadóhivatalában. Jókai ucca 21 szám.

Magános urinó vendéglőbe, vagy internátusba szakácsnőnek ajánlkozik. Vidékre is megy. A román nyelvet perfekt bírja. Cimet a Mai Világ kiadóhivatalába, Jókai ucca 21 szám kérem.

Ügyes lapelárusítókat felvesz a kiadóhivatal. Jókai ucca 21 szám.

Különbejárati butorozott szoba kiadó. Gépész ucca 16 szám.

Megbízható kifutófiut felveszünk. Cim a Radiónál, Szentegyház-u. 8.

Husz lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyskendő-klinikán“ Linczeg-ucca 9 szám alatt.

A Mai Világ minden előfizetője kedvezményes áron olvashatja a Cultura kölcsönkönyvtár állandó könyvajánlásait.

SZINHAZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

Ma este Rátkay Márton bucsufölde. Négy estére terjedő vendéjátékát ma este fejezi be Rátkay Márton. Bucsuföllepéseül leghiresebb szerepét fogja eljátszani, a Mersze Mary című angol revü operettében.

Ma délután utoljára: Kártya és az Asszony Adolph Menjouval. Egész Kolozsvár az Asszony és a kártya című film-ujdonság csodaszépségeiről beszél. Ma délután utoljára vetítik a Magyar Színházban az Asszony és a kártya-t. Aki tehát még nem látta, siessen ma délután s váltsa meg jegyét a 4 vagy 6 órákor kezdődő előadásra.

Jön a Magyar Színházban: Hotel imperial. Jövő hét végén a világ leghíresebb filmalkotása, a Hotel Imperial. Bemutató előadás: Szombat, március 16-án.

Párisi divat. Holnap este lesz a premiéreje a Párisi divat-nak, a Régi nyár szerzői legújabb bomba sikerű operette-ujdonságának. Az a mindent elhomályosító nagy siker,

Utolsó parancs

amit a Párisi divat Budapesten aratott, elég jó ajánlólevél. Ennek a kivételes sikernek a híre is eljutott s így nem csoda, ha a holnapi premiére elé felesigázott érdeklődéssel és lázas kíváncsisággal néz a közönség. A színház ettől az operettétől várja az idei évad legnagyobb sikerét, éppen ezért, vasárnap kétszer tüzte előadásra. Délután 6 órákor és este 9 órákor. A jövő hét minden szabad estéjén a Párisi divat-ot fogják játszani.

Ringelspiel, (Ketten a milliók között.) A legnagyobb filmszenzációk egyike, amelyről Amerika és Európa filmkedvelői legtöbbször beszéltek: Ringelspiel. Rendezője a híres dr. Fejős Pál. Hét felvonásos életkép. Főszereplők: Glenn Tryon és Barbara Kent. Vetítik a Magyar Színházban hétfőtől kezdve.

Mozi matiné 15 és 10 lejes hely árakkal. Vasárnap d. e. 11 órákor a Magyar Színházban mozimatiné a következő műsorról: 1. Pinty és Ponty építkezési vállalkozók. 2. Zenebona. 3. Malecnek leesik a nadrágja. 4. Betyárvásár.

HETI MŰSOR

Péntek: Mersze Mary? (Rátkay Márton vendéjátékával. Napi bérlet 31 szám. A. Sorozatszám: 297.)

Szombat: délután 5 órákor: Nótás kapitány. (Mozi helyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej egy-egy jegy ára. Karácsonyi Iliel, Kun Magdával, Sólyom Győzővel, Ihász Aladárral. Sorozatszám: 298.)

Szombat este fél kilenc órákor: Párisi divat. (Operette ujdonság előszőr. A budapesti színházi évad legszenzációsabb sikerű ujdonsága. Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Tompa Bélával és Ihász Aladárral. Premiere bérlet 32 szám. Sorozatszám: 299.)

Vasárnap délután fél háromkor: Gyurkovics fiuk. (Operette ujdonság, mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 300.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZIMŰSORA

Pénteken 4 és 6 órákor: Az asszony és a kártya. (Adolph Menjouval.)

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser ur, el sem hiszi, ha mondom, hogy nem is lehet olyan nehéz a kolozsvári ügyészség fogházában éhségstrájkot kezdeni...

— Nekem mondja!... sokkal könnyebb, mint jólakni próbálni...

— De mitől duzzad úgy a zsebe Pancser barátom?

— Pszt! Ne hangosan, egy kis selyemcukrot csempészek benne a fiannak...

— De mondja Pancser ur, hogy van az, hogy a Maniu kormány jól akar velünk kisebbségekkel és mégis annyi a panasz, mintha a liberális kormány élne még, mely rossz szót akar...

— Ez a valódi kérem!

— Hogyan érte ezt, az isten szerelmére, Pancser ur?

— Nézze egy ismerősöm beállított tegnap a fogorvoshoz és így panaszkodott:

„Doktor ur, a műfogak, amiket ön csinált nekem, igen nagy fájdalmakat okoznak...”

Mire az orvos így válaszolt:

„No ebből is láthatja mennyire tökéletes utánzatai az igazi fogaknak...”

— Ahá értem már, a politikának csak méregfogai vannak... De mondja csak Pancser ur, mit jelent a kormánynak a kisebbségi kongresszuson Genfben tett kijelentése, hogy csak rajtunk áll kisebbségeken hogy jól érezzük magunkat ideben az országban, de mi ki vágyódunk innét — a román delegátus szerint...

— Nézze kérem egy vonatban utaznak többen és ez a párbeszéd folyik le:

Egy hölgy: kérem az ablakot betenni, kint nagyon hideg van...

Egy ur: No és ha becsukom, akkor melegebb lesz kint?

— Egyszóval Pancser ur, nekünk is így fütének be: De nagyon jó mégis ez a kisebbségi kongresszus, ugye Pancser ur?

— Bizony jó kérem, elfelejtjük a magunk baját, mikor látjuk, hogy kormányunk milyen bajban van ott velünk...

— De akkor minek képviseltette magát?

— Mindegy, mi itten és ebben maradunk...

Jó mag hoz jó termést!

Minden terménye sikerül, ha

Griger-féle magvakat

vásárol, mert a legjobb kipróbált fajtákat ajánlom.

Griger mag- és virágüzlete

Kolozsvár, Str. Reg. Maria (volt Deák Ferenc ucca 10. Kérjen árjegyzéket!

A magyar törvények alapján kérte egy szökevény kapitány felmentését a hadbírószágtól a katonai védő

Háromhavi fogházra ítélte a szökött kapitányt a kolozsvári hadbírószágtól

(Kolozsvár) Nem minden nap szökési ügyet tárgyalt ma délelőtt a kolozsvári hadbírószágtól. A vádlott ez esetben nem a közlegények soraiból került ki, hanem tiszt volt, kapitányi rangban. Stroescu Paul 91-es gyalogezredbeli kapitányt a hadbíró ügyész azzal vádolta, hogy ezredétől három ízben megszökött és csak akkor tért oda vissza, midőn a bukaresti térparancsnokság elfogta és eskorttal vitette vissza állomáshelyére. A tárgyalás során Stroescu kapitány az első két szökést igazolni tudta, de a harmadik szökésére vonatkozólag, mikor közel hat hónapig volt ávól az ezredétől, nem tud elfogadható mentséget hozni.

Stroescu kapitányt első két szökése után ezredénél orvosilag megvizsgáltatták és mint idegbajost a bukaresti Elisabetha katonai kórházba utalták. A kapitány elutazott Bukarestbe, lejelentkezett a kórházparancsnokságnál és utána a helyett, hogy kórházban maradt volna, eltávozott ismeretlen helyre és ezrede csak öt hónap múlva látta viszont, mikor a bukaresti térparancsnokság fedezettel állomáshelyére kísértette. Ekkor beutalták a kolozsvári idegyógyászati klinikára, ahol azóta dr. Minea egyetemi tanár kezelése alatt áll.

A kapitány azt vallotta a bíróság előtt, hogy azért nem maradt a katonai kórházban, mert komoly beteg volt és magánorvossal kezeltette magát, miután a kórházi kezelés nem megfelelő.

Negulescu kapitány, hadbíró-ügyész vádbeszédében rámutatott arra, hogy milyen súlyosan itélendő meg a kapitány tette és háromtól öt évig terjedő börtönbüntetést kért.

Sciban Toma kapitány védő ezzel szemben hivatkozott arra, hogy Erdélyben a magyar törvények vannak még mindig érvényben, amelyek szerint a vádlott, ha tettét beszámíthatatlan állapotban követte el, felmenthető. Szerinte a vádlott kapitány súlyos idegbajban szenved és nem beszámítható. Rá-

mutatott arra, hogy a vádlott jelenleg is az idegyógyászatban áll kezelés alatt és Minea professzort kívánta kihallgatni annak megállapítására, hogy Stroescu kapitány nem beszámítható. Ezután Stătescu

Kilenc évig ült börtönben, azután felmentették

(Ausburg) Az ausburgi törvényszék szerdán felmentette a gyilkosság vádjától egy kilenc évvel ezelőtt halálra ítélt vádlottat, akit kilencévi börtön után szerdán este szabadlábra helyeztek.

A vádlott Götz Ottó 35 éves vas-munkás. Kilenc évvel ezelőtt, 28 éves korában, bizonyos célzattal ciankálit adott be kedvesének, aki meghalt. Götz Ottó a bíróság előtt azzal védekezett, hogy nem akarta megölni kedvesét.

A törvényszék az első tárgyaláson gyilkosság büntetése miatt halálra ítélte a vádlottat.

A halálos ítélet végrehajtására nem került sor, minthogy közben eltörölték a halálbüntetést.

Heves jelenetek játszódtak le Kolozsvár közgyűlésén, mikor az autók költségeinek tárgyalására került a sor

(Kolozsvár) A városi költségvetés újlag való előterjesztése és elfogadása adott alkalmat Kolozsvár tanácsának rendkívüli közgyűlésére, amelyet tegnap délelőtt tartottak meg. A közgyűlés tudomásul vette és a belügyminiszter által ajánlott módosításokat s egyszersmind megszavazta a tisztviselőknek azt a fizetési pótlékát, amelyet 1922 óta tettek vitássá a kormányok. Ez a fizetési pótlék jelentősen megjavítja a tisztviselők helyzetét, de a budgettet viszont két és fél millió kiadással terheli meg.

Erdő és föld vásárlási és eladási tervekre nézve tett előterjesztést az állandó választmány, majd a R. ata-

Angeló ügyvéd védőbeszéde következett, aki heves vitát kezdett az ügyésszel, hogy a vádlott kapitány tényleg szökevény-e vagy sem. Az ügyvéd állítása szerint Stroescu nem is lehet vád alá vonni szökésért, mert ezredénél semmilyen beosztása nem volt és így önkényesen nem hagyhatta ott szolgálatát.

A hadbírószágtól az ügyész replikája után határozatra vonult vissza és közel egy órai tanácskozás után három havi fogházra ítélte Stroescu kapitányt.

és Götz Ottó büntetését is életfogytiglan fegyházra változtatták.

Kilenc évig ült Götz Ottó a börtönben, míg végre sikerült az újrafelvételi eljárást kieszközölni. Több napig tartó tárgyalás után a törvényszék Götz Ottó gondatlanságából okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek. A büntetés mértékét a bíróság három évi börtönben szabta meg, amit Götz a kilencévi fegyházzal már régen bevezekelt. Az ítélet kihirdetése után azonnal szabadlábra helyezték.

Az új ítélet indokolása szerint nem nyert bizonyítást, hogy a vádlott szánt szándékkal ölte meg kedvesét.

perben követendő eljárásról folytatott beható vita. A közgyűlés felhatalmazta a város tanácsát, hogy a per fejleményeihez képest bűnvádi eljárás megindításával is élhet a volt igazgató ellen.

Eles vita fejlődött ki a városi automobiljainak kérdésében. A városnak 4 luxusautója van és amikor kor a vízművek Chrysler-márkájú autójának 350 ezer lejts kiterő tartási költségei kerültek megvázás alá, dr. Kertész kijelentette, hogy az elmúlt közgyűlésen Szecseva, a vízművek igazgatója kijelentette, hogy amennyiben neki kifizetnek 150 ezer lejt, hajlandó mondani arról a 350 ezer lejes költségről. Több tanácsos kérte a kertészt, hogy ne teregetse ki az ügyet, mire dr. Kertész magabiztosan kielve kiáltotta a tanácsosok felé.

Hogyan, önök ilyen könnyedén térnek napirendre egy 200 ezer lejes összeg felett, amelyet megfizethetünk. Erőnek erejével akarják kivenni ezt az összeget a város polgárainak a zsebéből?

Kínos feltűnést keltett, hogy tanácsosok még ezután sem reagáltak dr. Kertész szavaira, csak amikor ez emeltebb hangon követelték, hogy hallgassák meg, hiszen a város polgárainak nevében beszél.

Végül Tuffli helyettes polgármester emelkedett szólásra s kijelentette, hogy az állandó választmányban az ügyben elvi kérdést lát éppen ezért nem ad át 150 ezer lejes egy városi tisztviselőnek, hogy saját belátása szerint kezelje ezt az összeget.

Szombaton este 10 órakor találkozik az elite közönség a „Select” mozgóban.

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

ÖN KULTUREMBER?!

Tehát ne mulassza el megtekinteni és meghallgatnia

TE-KA-DE RADIO

legújabb konstrukcióját!!

Minden európai álmást fog, könnyen kezelhető. Pompás hangszóró. Egyetlen egy hármasmárpával. — Egyedüli garantált márka!

Az aparát sok irodánkban bármikor kipróbálhatók.

Olcsó! Szenzációs! Tökéletes! Utólréhetetlen!

Te-ka-de rádiók képviselete Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria 36. szám, II. em. 8., amely a felek számára a rádió engedélyt is megszerzi. Előnyös feltételek.